

Sowa to majestatyczny nocny drapieżnik, z którego wyglądu i zwyczajów od dawna wyłania się obraz ptaka spowitego w tajemniczą, a nawet mistyczną zasłonę. Od czasów starożytnych bano się jej i czczono jako niezwykłą istotę, zdolną do niesienia zarówno dobra, jak i zła. U zarania starożytnych cywilizacji sowa najczęściej kojarzona była z mądrymi bóstwami, od których zależał los ludzi. Ptak ten wydawał się tak niezwykły, że czczono go jako ucieleśnienie magicznych myśli bogów. Nie każdy może zobaczyć sowę, ponieważ poluje ona tylko w nocy.

Z tego samego powodu uważano ją za ucieleśnienie mroku, zagrożenie dla wszelkiego istnienia. Dlatego przez długi czas w większości ksiązek o snach sowa jest interpretowana jako negatywny znak. Ale to właśnie nocny obraz tych ptaków i zdolność widzenia w ciemności i nadał im osławiony wizerunek symbolu mądrości. Wierzono, że jeśli sowa otrzymała zdolność widzenia w nocy, to może dostrzec to, co jest poza zasięgiem wzroku innych.

Oprócz tego, że sowa mogła widzieć bez poruszania się i poprzez obracanie głowy w sposób, w jaki inni nie potrafią. Wierzono, że wie o wszystkim więcej niż inni i dlatego jest obrazem mądrej istoty. Stąd wzięło się przekonanie, że sowa w nocy lata po świecie, dowiaduje się o wszystkim, a o świcie donosi o tym bogom, których posłanką była następnie w mitach kilku ludów świata.

Indianie Ameryki Północnej, wśród których rozpowszechniony był animizm i totemizm, również zwracali szczególną uwagę na sowę jako symbol mądrości. Ten drapieżny ptak był postrzegany w mitologii rdzennych Amerykanów jako mądre bóstwo wyższego ducha. W niektórych kulturach sowy były uważane za talizman, a także za amulet dla odważnych wojowników, którzy ozdabiali swoje głowy sowimi piórami, wierząc, że obdarzy ich to wytrzymałością w walce i uchroni przed śmiercią.

W Chinach była również znakiem bogactwa, ale to właśnie ten sam starożytny lud wybrał go jako złowrogi emblemat nocy i śmierci.

U Włochów domowe sówki są prawdziwymi przyjaciółmi domowników, często chodzą z przyciętymi skrzydłami po domu, podwórku i ogrodzie i wszędzie łapią myszy.

Anglicy wyobrażali sobie mądrego czarodzieja Merlina z sową na ramieniu. W Indiach ptak ten był uważany za czarownicę i przepowiednie, potrafił wróżyć przyszłość. Symboliczne znaczenie słowa "sowa" oznacza "być na" i "mieć swoje życie zwrócone ojcu". Symbolika sowy wiązała się również z mądrością.

W starożytnej Grecji sowa była jednym z symboli Ateny, bogini mądrości. To właśnie w starożytnej Grecji odkryto najdawniejszy wizerunek sowy. Wizerunek tego ptaka wybijano na monetach z napisem Atena.

Wizerunki bogini i jej skrzydlatego towarzysza wybito na greckich srebrnych monetach zwanych potocznie "sowami": profil Ateny na awersie i sowa w pełnej krasie na rewersie. Symbolem mądrości i wiedzy sowa stała się dzięki temu, że jej naturalne zachowanie przypominało styl życia filozofów poszukujących samotności, a zdolność sowy do widzenia w ciemności uczyniła ją symbolem jasnowidzenia. Mogło to również posłużyć do odcisnięcia piętna na wizerunku sowy, która stała się personifikacją mądrości. Starożytni Grecy wierzyli, że spotkanie z sową może przynieść im wyjątkowe szczęście, gdyż będą w stanie znaleźć rozwiązanie każdego, nawet najtrudniejszego problemu.

Symboliczne znaczenie sów było związane z mądrością także w innych kulturach. Skojarzenie to mogło wynikać z przeszywającego spojrzenia dużych oczu sowy oraz z nocnego trybu życia tych ptaków. Przesady wiązały również sowy ze złymi siłami, a zobaczenie sowy lub usłyszenie jej krzyku uważano za zły omen. Słowianie uważali sowę za strażnika skarbów. Według ich wierzeń strzegła ona ukrytych w ziemi skarbów i pełniła rolę posłańca między światami - ziemskim i pozaziemskim. Dlatego sowa w mitologii słowiańskiej pełniła również rolę mądrego ptaka, bo znała wszystkie tajemnice. Nic dziwnego, że później, gdy chrześcijaństwo wyparło pogaństwo, wizerunek sowy zaczął kojarzyć się z Chrystusem, który przynosi ludziom prawdę.

Oprócz starożytnych mitów, które czyniły z sowy symbol mądrości, możemy znaleźć bardziej naukowe wyjaśnienia tej symboliki. W szczególności naukowcy uważają, że ptaki te są obdarzone specjalnymi mocami ze względu na ich niezwykle głoś.

Po pierwsze, ludzi od dawna przeraża różnorodność głosu sowy, od najbardziej znajomego kwiczoła, po przerażający pisk i imitację szczekania, miauczenia, a nawet ludzkiego mamrotania, jak np. sowa nepalska.

Po drugie, naukowcy uważają, że każda wokalizacja sowy ma dość dziwny wpływ zarówno na ludzi, jak i na zwierzęta (w tym dzikie). Szakale, krowy i wilki - wszystkie odpowiadają na wołanie sowy swoimi głosami. Wszystko to mogło być powodem, że sowa została podniesiona do rangi istoty bliskiej bóstwom, a więc obdarzonej świętą wiedzą i szczególną mądrością. Ciekawostką jest, że wielu biologów uważa, że sowy to bardzo sprytnie ptaki. Uważają, że powodem tego jest to, że sowy mają większe mózgi niż inne ptaki. Za mądrością sowy przemawiają także jej zwyczaje.

Ptak ten jest bardzo cierpliwy, nigdy nie wybredny, poluje bardzo przemyślnie, opracowując strategię ataku na swoją ofiarę, a nie pędząc na pierwszy zauważony cel. Sowa ma również bardzo wyostrzony zmysł słuchu i potrafi wychwycić najmniejszy szelest, dzięki czemu z łatwością lokalizuje ukrytą ofiarę. Wygląd sowy mógł również spowodować, że była

ona uważana za symbol mądrości. Duże okrągłe oczy tego ptaka przypominają okulary, które według wierzeń najczęściej nosili ludzie mądrzy, naukowcy i wynalazcy.

Sowa od dawna uważana jest za symbol wiedzy i mądrości. Symbolika ta jest aktualna do dziś, zwłaszcza gdy kupuje się statuetki sowy i różne amulety z wizerunkiem tego ptaka.